

Leven in de stad

Hillie Hepp-Bouwman

De tekst op de achterflap van het boek begint zo: “Slechtvalken op wolkenkrabbers, poema’s in de buitenwijken van Los Angeles of varens in de dakgoten van Amsterdam: op het eerste gezicht misschien verrassende feitjes voor wie bij een stad voornamelijk denkt aan ‘asfalt’ en ‘beton’. *Leven in de stad* wil laten zien dat natuur wel degelijk in de stad aanwezig is.”

In het *Woord vooraf* zeggen de schrijvers dat het hun bedoeling is om in deze uitgave een overzicht te geven van de complexe en fascinerende interactie tussen steden, mensen, groen en natuur. Het moet de lezer die iets over een specifiek onderwerp wil weten aanknopingspunten geven. De auteurs van dit boek hebben bewust gekozen om te schrijven over stadsecologie, in tegenstelling tot schrijvers die als doelstelling hebben om mensen te laten weten dat de stad veel meer planten en dieren herbergt dan men denkt. Het boek bestaat uit drie delen: *De balans*, *De gradiënt* en *De uitvoering*, die elk verdeeld zijn in hoofdstukken, welke weer onderverdeeld zijn in paragrafen.

In het eerste deel wordt aandacht besteed aan onze verstedelijkte wereld (meer dan de helft van de mensheid woont in een stedelijke omgeving) en de problemen en gevolgen daarvan. Interessant is het om te lezen over de ontwikkeling van steden tot megasteden, over de eigenschappen die een stad aantrekkelijk moeten maken, over gezondheid en ziekte in relatie tot steden en groen, over het ‘Groen door de eeuwen heen’. Dat ecologen niet alleen maar beschrijven, maar ook zoeken naar wetmatigheden en verklaringen en willen voorspellen hoe de toekomst van de

natuur er uit zal zien komt vooral in het tweede deel aan de orde. Hier gaat het over ecologische processen, hoe steden ecologisch in elkaar zitten, hoe planten en dieren zich verspreiden en zich handhaven. Aardig is het ook om als illustratieve tekst te lezen over de schoolwandelingen van Thijssse en over Eli Heimans met zijn ideeën over aanschouwelijk natuuronderwijs.

In het derde deel gaat het dan over de uitvoering van het een en ander. Aan de orde komen onder meer planning en beheer, de problemen om bouwinitiatieven bij te sturen door gemeenteraad en burgers, wordt het ontbreken van visie bij de relatie tussen bouwen en groen genoemd, het belang beklemtoond van recreatie dichtbij en richtlijnen gegeven voor behoud van natuur in en rondom de stad. De schrijvers laten zien dat groen en natuur onmisbare dragers zijn van kwaliteit van leven in de stad.

Wat het boek zo aantrekkelijk maakt is de verscheidenheid van de teksten. De zeer lezenswaardige hoofdttekst wordt verduidelijkt door middel van illustraties, foto’s en tabellen, maar – heel illustratief – ook met korte teksten. De vele anekdoten en de columns van Martin Melchers zijn ronduit een plezier om te lezen. Vaak zijn dat ervaringen uit de praktijk van deze stadsecoloog. Ze geven op een blauwe ondergrond een speels accent aan het geheel. Deze afwisseling van teksten maakt het boek tot een werk dat je regelmatig en met genoeg open zult slaan; om iets op te zoeken of om gewoon iets te lezen. Voor iedereen die de natuur en de stad ter harte gaat is dit boek een aanrader

Johan van Zoest is hoofdplanoloog bij de dienst Ruimtelijke Ordening Amsterdam en is als beleidsmaker en bestuursadviseur nauw betrokken bij het grootstedelijke groenbeleid en inrichtingsprojecten. Daarnaast is hij universitair docent Stedebouw aan de TU Eindhoven.

Martin Melchers is planoloog bij de dienst Ruimtelijke Ordening Amsterdam en houdt zich in de praktijk bezig met het verzamelen van gegevens over verspreiding van soorten en hun leefgebieden in Groot-Amsterdam. Hij schreef daar ook een aantal boeken over.

Van Zoest en Melchers zijn al veertien jaar collega’s.

Zoest, Johan van & Martin Melchers, 2007 *Leven in de stad. Betekenis en toepassing van natuur in de stedelijke omgeving.* 256 pagina’s, Genaaid, gebonden, full colour. ISBN-10: 90 5011 177 7 (ISBN-13: 978 90 5011 177 5) KNNV Uitgeverij, Utrecht. Prijs: € 47,95.